

OMBUDSMANKA ŽIADA GARANCIU PRÍSTUPU K INTERRUPCIÁM POČAS PANDÉMIE

(Bratislava, 21. apríla) Verejná ochrankyňa práv **Mária Patakyová** sa obrátila na **ministra zdravotníctva Mareka Krajčího** v súvislosti s poskytovaním adekvátnych služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia počas pandémie COVID-19. Z medializovaných informácií, ako aj zo správ od mimovládnych organizácií totiž vyplýva, že lekári a lekárky v niektorých zdravotníckych zariadeniach na Slovensku odmietajú v aktuálnej situácii vykonávať umelé prerušenie tehotenstva. Ombudsmanka ministrovi odporučila, aby prijal opatrenia, ktoré zabezpečia ženám právo na bezpečný prístup k umelému prerušeniu tehotenstva.

Na obmedzovanie práv v tejto oblasti upozorňuje aj OSN vo svojom vyhlásení, v ktorom zároveň vyzýva štáty, aby ženám zabezpečili prístup k službám reprodukčného a sexuálneho zdravia.

„Zásah do základných práv aj v čase epidémie a núdzového stavu môže byť vykonaný iba v prípade, že takýto zásah sleduje legitímny cieľ, je nevyhnutný a spôsob, akým sa realizuje, musí byť primeraný. Považujem za nevyhnutné zdôrazniť, že pandémia COVID-19 by sa nemala využívať ako ospravedlnenie na neprimerané zasahovanie do sexuálnych a reprodukčných práv žien,“ uviedla verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

Ombudsmanka v liste ministra upozornila, že právo žien na bezpečný prístup k umelému prerušeniu tehotenstva vyplýva z domácej legislatívy, ako aj z medzinárodných ľudskoprávných dohovorov. Odmietnutie prístupu žien k umelému prerušeniu tehotenstva v prípade ohrozenia života alebo zdravia ženy či tehotenstva, ktoré je výsledkom znásilnenia alebo incestu, predstavuje podľa judikatúry orgánov monitorujúcich dohovory OSN, porušenie práva na zdravie, práva na súkromie a v niektorých prípadoch aj porušenie práva nebyť mučený ani podrobený krutému, neludskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu.

Hrozí riziko zvýšenia počtu nelegálnych zákrokov

Obmedzenia k bezpečnému prístupu k umelému prerušeniu tehotenstva majú za následok zvýšené riziko vykonávania nelegálnych a život ohrozujúcich interrupcií. Ombudsmanka upozornila, že ich vykonávanie si nielenže vyžaduje ďalšiu zdravotnú starostlivosť, ale spôsobuje aj zvýšenie materskej úmrtnosti.

Obmedzenia sa neúmerne dotýkajú žien žijúcich v chudobe, obetí násillia či vo vážnom zdravotnom stave

Verejná ochrankyňa práv upozornila aj na to, že obmedzenia týkajúce sa služieb v oblasti reprodukčného zdravia neúmerne postihujú najmä ženy žijúce v chudobe, ženy so zdravotným

postihnutím, obeť znásilnenia a domáceho násillia, ženy s vážnym zdravotným stavom a ženy, u ktorých je ohrozené zdravie alebo zdravý vývoj plodu.

Apel na ministra zdravotníctva

Ombudsmanka v súvislosti s obmedzovaním reprodukčných práv požiadala ministra, aby prijal opatrenia, ktoré zabezpečia ochranu základných ľudských práv. **„Považujem za nevyhnutné, aby sa pri poskytovaní služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia počas pandémie COVID-19 uplatňovali postupy vychádzajúce z najnovších vedeckých a lekárskeých poznatkov garantujúcich rešpektovanie základných ľudských práv a slobôd osôb,“** uzavrela verejná ochrankyňa práv.